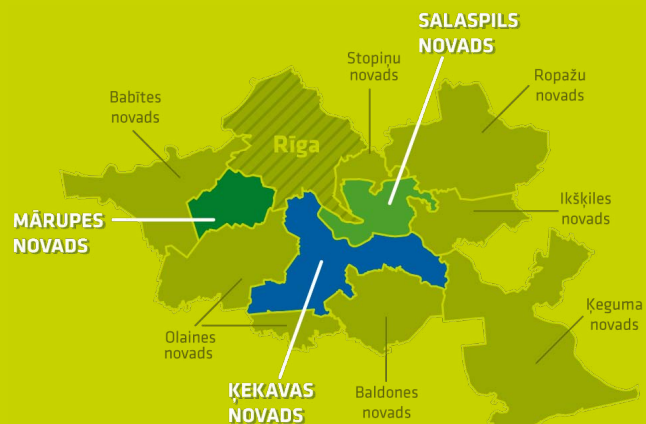

Velo

maršrutu ceļvedis

Mārupes novada dome

Daugavas iela 29, Mārupe,
Mārupes novads, LV-2167,
Latvija
Tālr.: +371 67934695, 28347211
E-pasts: turisms@marupe.lv
www.marupe.lv/turisms

Ķekavas novada Tūrisma koordinācijas centrs

Rīgas iela 26
(Doles Tautas nams)
Ķekava, Ķekavas novads,
LV-2123
Tālr.: +371 67935826, 27017333
E-pasts: turisms@kekava.lv
www.parturismu.lv

Salaspils novada Tūrisma informācijas centrs

Miera iela 1, Salaspils,
LV-2169, Latvija
Tālr. +371 67945440
E-pasts: visit@salaspils.lv
visit.salaspils.lv

Izdevējs: Ķekavas novada Tūrisma koordinācijas centrs, Mārupes novada dome, Salaspils novada dome
Foto: E. Brigmane, A. Grinberga, Ķekavas novada TIC un Ķekavas novada pašvaldības arhīvs, V. Kūkuma, Mārupes novada domes arhīvs, M. Pudņiks, Salaspils TIC arhīvs, L. Siliņa, SIA "Skats No Augšas", I. Tumana, K. Viksna, J. Žilko

Kartogrāfija, dizains: SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta"

2016

MĀRUPES NOVADS

ĶEKAVAS NOVADS

SALASPILS NOVADS

Trīs Pierīgas novadu – Mārupes, Ķekavas un Salaspils –

velomaršrutu brošūra tapusi ar kopīgu mērķi aicināt iedzīvotājus un viesus brīvajā laikā pārvietoties ar velosipēdu un aktīvo dzīvesveidu apvienot ar apkārtnes izziņu. Šeit iekļauti astoņi novadu iekšējie velomaršruti un divi pārnovadu velomaršruti, kas ļauj apskatīt vairāk nekā 60 interesantus tūrisma objektus. Atzīmētas arī maršrutu ceļā esošās ēdināšanas iestādes, kurās iesakām ieturēt maltīti. Visu maršrutu grūtības pakāpe ir viegla vai vidēja, un to lielākā daļa ir piemērota iesācējiem.

Esiet laipni gaidīti Mārupes, Ķekavas un Salaspils novados!

SATURS

MĀRUPĪTES LOKS	4
AVIĀCIJAS VELOMARŠRUTS	6
DABAS VĒRTĪBU VELOMARŠRUTS	8
MĀRUPE – BALOŽI	10
ĶEKAVAS MARŠRUTS	13
BALOŽU PILSĒTA UN APKAIME	14
ATKLĀJ PIERĪGU!	16
SALASPILS PĒRLES	20
SALASPILS PILSĒTAS VELOMARŠRUTS	22
DOLES SALAS VELOMARŠRUTS	24
VELOSIPĒDU NOMA	26
APZĪMĒJUMI	26
VELOBRAUKŠANAS IEGUVUMI	III

MĀRUPES NOVADS

Mārupes novads atrodas mežiem un purviem bagātajā Pierīgas teritorijā. To šķērso mazupītes – Mārupīte, Neriņa un Dzīlnupīte. Teritoriju raksturo intensīva dzīvojamā un darījumu teritoriju apbūve, saglabājoties arī dabas un lauksaimniecības ainavām. Mārupes novadā strauji palielināties iedzīvotāju, īpaši jauno ģimeņu, skaits. Novadā aplūkojami dažādi kultūras, vēstures, aviācijas un dabas tūrisma objekti, attīstījies plašs aktīvās atpūtas piedāvājums. Gaidām jūs ciemos!

Teritorijas platība:
103,9 km²

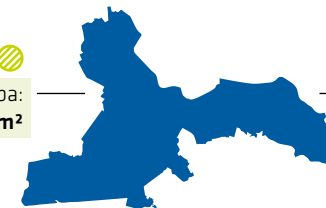
Iedzīvotāju skaits:
17 719

ĶEKAVAS NOVADS

Novads ar bagātīgu vēsturi – no seniem laikiem līdz padomju mantojumam. Novada teritorija bagāta ar upēm – Daugavu, Ķekaviņu un Misu. Veloceļotāji šeit var atrast katru sirdij atbilstošu piedāvājumu. Baložus raksturo strūklakas, gardumi un padomju laika mantojums; Ķekavu un tās apkārtni – aktīvā atpūta, arhitektūra un muzejs; Daugmales pagastu – daba, keramika un medus.

Teritorijas platība:
273,26 km²

Iedzīvotāju skaits:
22 400

SALASPILS NOVADS

Salaspilī kopā savijas pagātnes un nākotnes ceļi. Šajā vietā, kas ik pa laikam atradusies skarbu vēstures notikumu krustcelēs, jau pirms 11 tūkstošiem gadu veidojušās pirmās cilvēku apmetnes Latvijā. Mūsdienu Salaspils novads ir izaudzis par ērtu dzīvesvietu un sasniedzamu nedēļas nogales atpūtas vietu, kur iepazīt un pārsteigt sevi ar dabas, vēstures un izziņojošo piedāvājumu! Atbrauciet un iepazīstiet Salaspili!

Teritorijas platība:
127 km²

Iedzīvotāju skaits:
23 105

Mārupes novada administratīvais centrs – jaunie dzīvojamie kompleksi Spulgu un Zemturu nami, Vecozolu nami, Mārasciems, Sēļi – Mārupīte un Mārupītes gatve – Mārupes ūdenstornis

10,5 km

viegls

pie Mārupes novada domes un kultūras nama ēkas

Velomaršruts Mārupītes loks ir piemērots vienkāršiem vakara vai brīvdienu velo izbraucieniem individuāli vai kopā ar draugiem un ģimeni, kā arī viesiem, kas vēlas iepazīt Mārupi. Maršruts piedāvā

iespēju apskatīt dzīvīgo Mārupes novada centru, jaunus dzīvojamos kompleksus, kā arī vienkārši izbaudīt braucieni pa Mārupes ciema ielām un celiņiem.

1. Mārupes novada dome un kultūras nams

Kultūras nama un novada domes ēkas pamatakmens likts 1936. gada septembrī ar mācītāja svētību. Tā celta kā Aizsargu nams par aizsargu organizācijas līdzekļiem uz pagasta vecākā Jāņa Rozenberga un viņa sievas pagasta aizsardzību priekšnieces Minnas Rozenbergas dāvāta zemes gabala. Ēka iesvētīta 1942. gada 8. martā kā Mārupes pagastnams. Mūsdienās tā paplašināta ar divstāvu piebūvi pašvaldības vajadzībām. Pie ēkas iekārtota ainaviska atpūtas vieta. Ēkas apkārtnē attīstījies dažādu pakalpojumu piedāvājums.

Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes nov., tel. 67934695, marupe@marupe.lv, www.marupe.lv

2. Konrādu skvērs ar pulksteni

Mārupes pirmais publiskais skvērs atklāts 2012. gada septembrī. Šeit ierīkoti bruģēti celiņi, kas sasaucas ar jau nobruģēto Konrāda ielu. Iedzīvotāju ērtībām gar celiņiem izvietoti soli un galdiņi, atkritumu tvertnes, kā arī ierīkots rotallaukums bērniem. Skvērs ir apgaismots, lai to varētu apmeklēt arī diennaktis

2.

tumšajā laikā. Pieejams bezmaksas publiskais bezvadu internets (WiFi). 2015. gada 8. augustā, atzīmējot Mārupes novada 90 gadadienu, skvērā atklāts Mārupes novada uzņēmēju biedrības dāvināts pulkstenis. Uz četrām pulksteņa pamatnes šķautnēm atrodami fakti par novada vēsturi.

Konrādu iela 7, Mārupe, Mārupes nov.

3. Spulgu un Zemturu nami

Daudzdzīvokļu mājas uzbūvētas 2008. gadā. Kopumā šajā kompleksā ir 177 dzīvokļi.

4. Vecozolu nami

Vecozolu nami ir lielākais mūsdienīgu daudzdzīvokļu māju komplekss Mārupes novadā. Tā būvniecība pabeigta 2008. gadā, un šeit ir 806 dzīvokļi. Domājot par kompleksa funkcionalitāti, tā teritorijā uzbūvēta pirmsskolas izglītības iestāde "Zeltrīti", izveidots labiekārtots ainavu dīķis, pieejams pārtikas veikaliņš.

5. Medema purvs un mežs

Kūdras ieguve Medemu purvā pašlaik vairs nenotiek, un daļa purva ir izstrādāta. Nākotnē atbilstoši Mārupes novada teritorijas plānojumam Medemu purva teritorijā ir plānots attīstīt rekreācijas zonu novada iedzīvotājiem un viesiem. No Medema purva iztek Mārupīte. Tā sākas starp Tiraini un Stūnišiem jeb Gaismām, satekot vairākiem meliorācijas grāvjiem un purva ezeriņiem.

1.

4.

8.

10.

6. Mārupītes gatve

Mārupītes gatve ir vienīgā iela Latvijā ar šādu nosaukumu. Tā ir 2,5 km gara un beidzas pie 1829. gadā būvētās kādreizējās Katrīnmuižas (vēlāk Lapiņmuiža). Diemžēl 2012. gadā Katrīnmuižas ēka nodega, bet vietas senatnīgums ir saglabājies. Visā gatves garumā tek Mārupīte. 2014. gadā atjaunots gatves labiekārtojums – gājēju celiņi, apgaismojums un jauni tiltiņi pār Mārupīti.

7. Mārasciems

Mārasciems 12,8 ha platībā ar vairāk nekā 100 privātmājām veido daļu mūsdienīgu Mārupes. Velomaršruts Mārasciemā ved pa asfaltētu celiņu gar mežmalu, kur var saklausīt putnu balsis.

8. Sēļu ciemats

Viens no Mārupes ciematiem, kura īpaša iezīme ir atrašanās pie Sēļu dīķa. Ciematā ir gan privātmājas, gan arī daudzdzīvokļu mājas, viens no modernākajiem tenisa klubiem Latvijā "ACB tenisa klubs" un restorāns "32. augusts". Sēļi izceļas ar modernismam raksturīgu arhitektūru.

9. Aktīvās atpūtas laukums Gerberu ielā

Sporta laukums Gerberu ielā 1 izveidots 2003. gadā. 2014. gadā veikta laukuma rekonstrukcija, to pilnībā modernizējot. Šeit ir basketbola laukums, vingrošanas un ātra trenāžieru laukums, celiņš skrītuļslidotājiem, šķēršļu laukums ar gumijas segumu, soliņi, velo novietne. Sporta laukuma apmeklētāju ievēribai jāievēro kārtības noteikumi.

10. Mārupes ūdenstornis

Mārupītes gatvē pie Beržu ielas apskatāms viens no Mārupes redzamākajiem simboliem, kas bieži vien palīdz orientēties apvidū. Mārupes ūdenstornis ekspluatācijā nodots 2002. gada 22. novembrī. Tā tilpums ir 500 m³, torņa kompleksā ietilpst arī ūdens atdzelžošanas

stacijas Mārupē un Tirainē, kā arī maģistrālie ūdensvada tīkli 3876 m garumā.

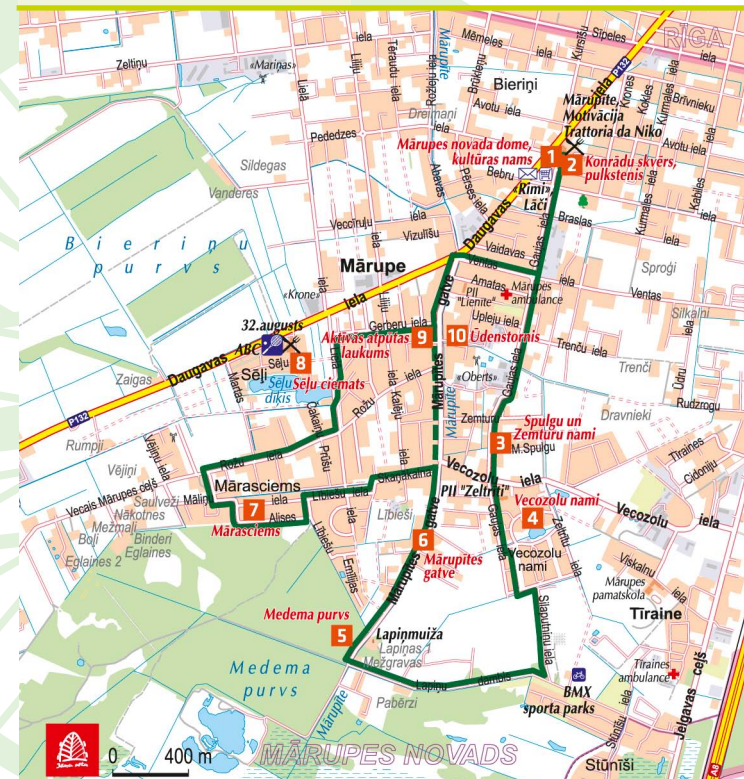
Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Itāļu restorāns – picērija "Trattoria da Niko"
Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 28211673

Sporta kluba "Motivācija" kafējnīca
Daugavas iela 29/1, Mārupe, tel. 26417848

Kafējnīca "Mārupīte"
Daugavas iela 27, Mārupe, tel.: 67934737, 29462269

Restorāns "32. augusts"
Sēļu iela 12, Mārupe, tel. 29327272

Mārupes novada administratīvais centrs – Aviācijas tehnikas muzejs – Starptautiskā lidosta "Rīga" – Skultes ciems – Militārais bumbvedējs IL-28 – Skultes dienas centrs – Novadpētniecības ekspozīcija Skultes sākumskolā

27 km

vidējs

pie Mārupes novada domes un kultūras nama ēkas (iespējams ērti novietot automašīnu)

Mārupes novads ir unikāls ar tā aviācijas tūrisma objektu skaitu. Šeit iespējams apskatīt gan militārās, gan civilās aviācijas objektus, iepazīstot nozari no vēsturiskā aspekta un mūsdienām. Starptautiskā lidosta "Rīga" ir lielākā lidosta Latvijā, kā arī Baltijas valstīs un ir šī reģiona

galvenais gaisa satiksmes centrs. Aviācijas vēsturi piedāvā iepazīt Baltijas valstīs lielākais Aviācijas tehnikas muzejs, kas atrodas lidostas teritorijā. Vēsturiski fakti un objekti par aviācijas nozari pieejami arī Skultes ciemā, kas reiz bija padomju armijas ciemats.

1. Mārupes novada dome un kultūras nams

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

2. Konrādu skvērs ar pulksteni

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

3. Pieminēklis totalitāro režīmu upuru piemiņai

Blakus Vecajiem Mārupes kapiem Kantora un Meldriņu ielas krustojumā

4. Aviācijas tehnikas muzejs

Muzejs veidojies 40 gadu laikā. Tā pirmsākumi meklējami 1965. gadā, kad dibināts F. Candra Jauno lidotāju klubs. Šeit aplūkojama viena no lielākajām bijušās Padomju Savienības aviācijas tehnikas kolekcijām Eiropā – 47 eksponāti, to skaitā Mig-21US, lidmašīna "Tu-134-A", helikopteri Mi-24A un Mi-6, pasažieru lidmašīnas An-24B salons un pilotu kabīne, kā arī daudzi citi unikāli aviācijas eksponāti.

Starptautiskā lidosta "Rīga" (ieeja no Muzeja ielas), Mārupes nov., tel. 26862707, muzej@inbox.lv, www.airmuseum.lv

darba dienās 09.00–18.00, S, Sv. – pēc iepriekšējas vienošanās

5. Starptautiskā lidosta "Rīga"

2014. gada oktobrī starptautiskā lidosta "Rīga" svinēja 40. jubileju. Lidosta "Rīga" tiek organizētas ekskursijas visiem interesentiem. Apmeklējot lidostu, jums būs iespēja iepazīties ar lidostas vēsturi, tās attīstību, aviosabiedrībām, maršrutiem un citu ar lidojumiem saistītu informāciju.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"; Lidosta "Rīga" 10/1, Mārupes nov., tel. 67207999, wtr@riga-airport.com, www.riga-airport.com

par ekskursijas dienu un laiku lūdzam iepriekš vienoties, sazinoties ar lidostu

6. Starptautiskās lidostas "Rīga" lidlauka skrejceļš

Lidostas skrejceļa garums ir 3200 m, platums – 45 m. 2014. gada 12. jūnijā uz skrejceļa nosēdās pasaulē lielākā lidmašīna An-225 Mrija. Ar to tika transportēts Latvijas karavīru ekipējums uz ES militārās operācijas rajonu Centrālāfrikas Republikā.

skrejceļa darbalaiks ir 24 stundas diennakti

7. Militārais bumbvedējs IL-28

Skultes ciemā saglabājies reta tipa pieminēklis – padomju laika reaktīvais bumbvedējs IL-28, kas varējis nest arī spārnotās raķetes. Lidmašīna uz trīs betona postamentiem novietota 20. gs. 60. gados, 2010. gadā tie atjaunoti

par ciema iedzīvotāju līdzekļiem. Bumbvedējs IL-28 ir iekļauts asociācijas "Lauku ceļotājs" izdotajā Latvijas "Militārā mantojuma kartē".

Skultes iela 19, Skulte, Mārupes nov.

8. Novadpētniecības ekspozīcija Skultes sākumskolā

Skultes sākumskolā izveidota neliela ekspozīcija ar interesantiem eksponātiem par reaktīvo bumbvedēju IL-28 un ciema notikumiem. Novadpētniecības pulciņa "Jaunie novadpētnieki" vadītājs Valdis Čeičs apkopojis vēsturisko materiālu par Skultes ciemu, kurš kas 20. gs. 70.–80. gados bija atzīmēts visu jūras lielvalstu ģenerālštābu kartēs.

Skultes iela 25, Skulte, Mārupes nov., tel. 67915276, 29782948, www.skolaskulte.lv

pēc iepriekšējas vienošanās, sazinoties ar skolotāju Valdi Čeiču pa tel. 29782948

9. Skultes dienas centrs

2014. gada vasarā atklāts jaunuzceltais Dienas centrs. Uzņēmuma "Reaton LTD" būvētā sabiedriskā ēka Latvijas Būvnieku asociācijas ikgadējā skatē nominācijā "Gada labākā būve Latvijā 2014" saņēmu trešo vietu. Konkursā to apsteidza pirmās vietas ieguvēja Latvijas Nacionālā bibliotēka, aiz sevis atstājot vēl vienu Mārupes

novada būvi – būvkompanijas "Merks" celto ugunsdzēsības depo starptautiskajā lidostā "Rīga". Dienas centra projekta autors ir "Lejnieku Projektēšanas birojs", arhitekti Mikus Lejnieks un Laura Peļše.

Skultes iela 31, Skulte, Mārupes nov., tel. 27851877,

vlada.larionova@marupe.lv

darba dienās 13.00–19.00, skolēnu brīvlaikos 11.00–18.00

10. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Itāļu restorāns – picērija "Trattoria da Niko"

Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 28211673

Sporta kluba "Motivācija" kafējnīca

Daugavas iela 29/1, Mārupe, tel. 26417848

Kafējnīca "Mārupite"

Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 67934737, 29462269

Ķīmeņu restorāns "Hercogs"

Vītiņu iela 4, Mārupe, tel. 29106538, 67304187

Lai baudītu lidostas atmosfēru, ēdināšanas iestādes lidostā "Rīga":

Mājas virtuves restorāns "LIDO"

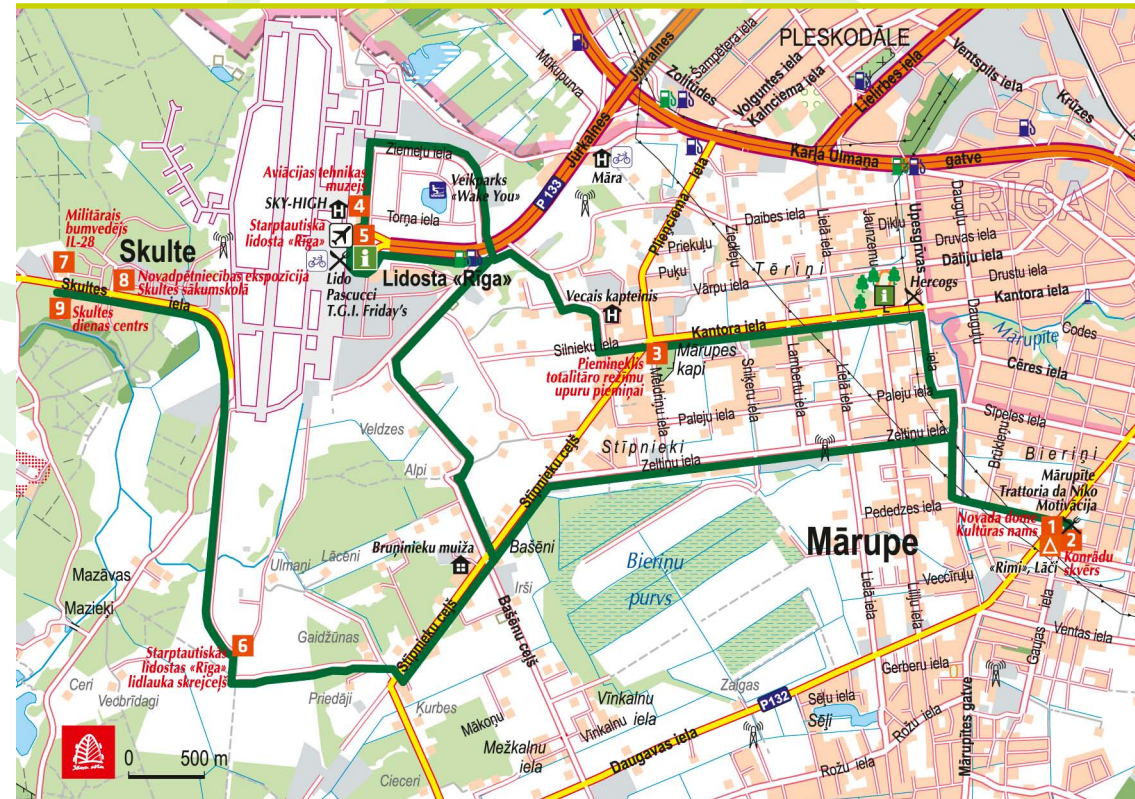
reģistrācijas sektors F, 3. stāvs, tel. 29393700.

Kafējnīca "Pascucci"

lidošanas sektors C, 1. stāvs, tel. 20035519.

Restorāns "T.G.I. Friday's"

Izlidošanas sektors C, 2. stāvs, tel. 67350206

Mārupes novada administratīvais centrs – Zālišu dižbērzs – Mārupīte un Mārupītes gatve – Medema purva un meža teritorija – Švarcekmuiža un Neriņa – Jaunmārupes dabas parks – Dzilnupe – Božu ūdenskrātuve – Mārupes vidusskola un dižozoli

33 km

vidējs

pie Mārupes novada domes un kultūras nama ēkas

Mārupes novada dabas vērtību velomaršruts tapis projekta "Vietējo dabas vērtību apzināšanas pasākumi Mārupes novadā" ietvaros. Projektu finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds un Mārupes novada dome. Projekta ietvaros apzinātās dabas

vērtības – dižkoki un mazupītes – iekļautas velomaršrutā un iezīmētas ar izglītojošiem informācijas stendiem. Maršruts iekļauts Latvijas marķēto velomaršrutu reģistrā ar nr. 114 un marķēts ar ceļzīmi nr. 842.

1. Mārupes novada dome un kultūras nams

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

2. Zālišu dižbērzs

Apkārtmērs 3,35 m, mērījuma augstums 1,3 m.

40 m uz Z no mājām "Zāliši", Bebru ielā 24, ielas D malā, Mārupe

3. Mārupīte

Garums 11 km, baseina platība 35,4 km². Upīte sākas Medema purvā, satēkot vairākiem meliorācijas grāvjiem un purva ezeriņiem. Upīte Mārupes novadā tek 6 km, tālāk

turpinot savu ceļu Rīgas pilsētā. Mārupītes krastos ir divi Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi – melnalkšņu staignājs un mēreni mitras pļavas. Līdz 20. gs. Mārupīte saukta par Māras dzirnavu grāvi. Uz upītes līdz pat 1924. gadam atradās Māras dzirnavas, zināmas no Rutku Tēva romāna "Trīs vella kalpi". Mārupīte kalpojusi par iedvesmas avotu arī latviešu ainavistam Vilhelmam Purvītīm, kurš tās krastus gleznojis vairākos savas dzīves posmos darbos "Pēc lietus", "Vēlā vakarā", "Pie Māras diķa" u.c.

4. Medema purvs un mežs

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

5. Neriņa

Garums 18 km, baseina platība 115,2 km², vēsturiskais nosaukums – Bebru upīte. Iztek no Medema purva R daļā, turpinot tecējumu cauri Jaunmārupei un Skultei. Neriņa Mārupes novada teritorijā visā garumā ir regulēta, bet tās krastos ir atjaunojies aizaugums. Lejpus Jaunmārupes tās krasti veido zaļo zonu, kas saplūst ar blakus esošajām mežu teritorijām. Interesantākā vieta veidojas lejpus

Skultes ciemata, kur saglabājušies upes agrākie meandri.

6. Švarcekmuiža ar parku

Mārupes novada vecākā ēka celta 1826. gadā kā muižnieka Švarca vasaras mitne un izmantota medību un atpūtas mērķiem. Vietas agrākais nosaukums ir Mazcena. Ēka novēlētā izglītības mērķiem. No 1910. līdz 1971. gadam ēkā atradās Mazcenas pamatskola, bet vēlāk iekārtota bibliotēka. 2. pasaules kara laikā muižā bija ierīkots hospitālis. Saimniecības ēkas nav saglabājušās, tikai varenas egles un diķītis kā liecība par muižas dārzu. No sākotnējā interjera saglabājušās kāpnes. Pašlaik ēkā darbojas Mārupes pašvaldības dienas centrs bērniem un jauniešiem "Švarcenieki".

7. Jaunmārupes dabas parks

Pie Pavasaru diķa 2000. gadā izveidota vietējas nozīmes aizsargājama teritorija.

8. Dzilnupe

Garums 13 km (regulētais garums 8,9 km), baseina platība 51 km², vēsturiskais nosaukums – Mācītāja mājas upīte. Sākas Cenu tīrelja Z daļā, daļēji meliorētā purva teritorijā. Upīte šķērso Mārupes novada teritoriju R-Z virzienā jau kā regulēts grāvis un ietek Babītes ezerā. Upei nav izteiktas ielejas, kā arī plašas palienes. Tikai mežu teritorijā tās krastos atjaunojies aizaugums.

9. Božu ūdenskrātuve

Vietā, kur Dzilnupes krastu augstums sasniedz vairāk nekā 3 metrus, uz Dzilnupes izveidota Božu ūdenskrātuve (56 ha). Pie tās robežojas Mārupes un Babītes novadi.

9. Mārupes vidusskola

Vidusskolas ēkai ir sena vēsture, kas izskaidro dižkoku atrašanos tās apkārtnē. Skolā iebūvēta 1824. gadā klasicisma stilā celtā Rautenfeldu

muižas medību pils – Vecā Bierīnu (Lindenrū) muiža. Mūsdienās saglabājušies muižas pamati un stāvs, kas apšūts ar koka dēļiem. Šī ēkas daļa pašlaik apskatāma Mārupes vidusskolas kompleksa apbūvē.

10. Dižozoli pie Mārupes vidusskolas

10. Velomaršruta posmā esošās edināšanas iestādes:

Itāļu restorāns – picērija "Trattoria da Niko"

Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 28211673

Sporta kluba "Motivācija" kafejnīca

Daugavas iela 29/1, Mārupe, tel. 26417848.

Kafejnīca "Mārupīte"

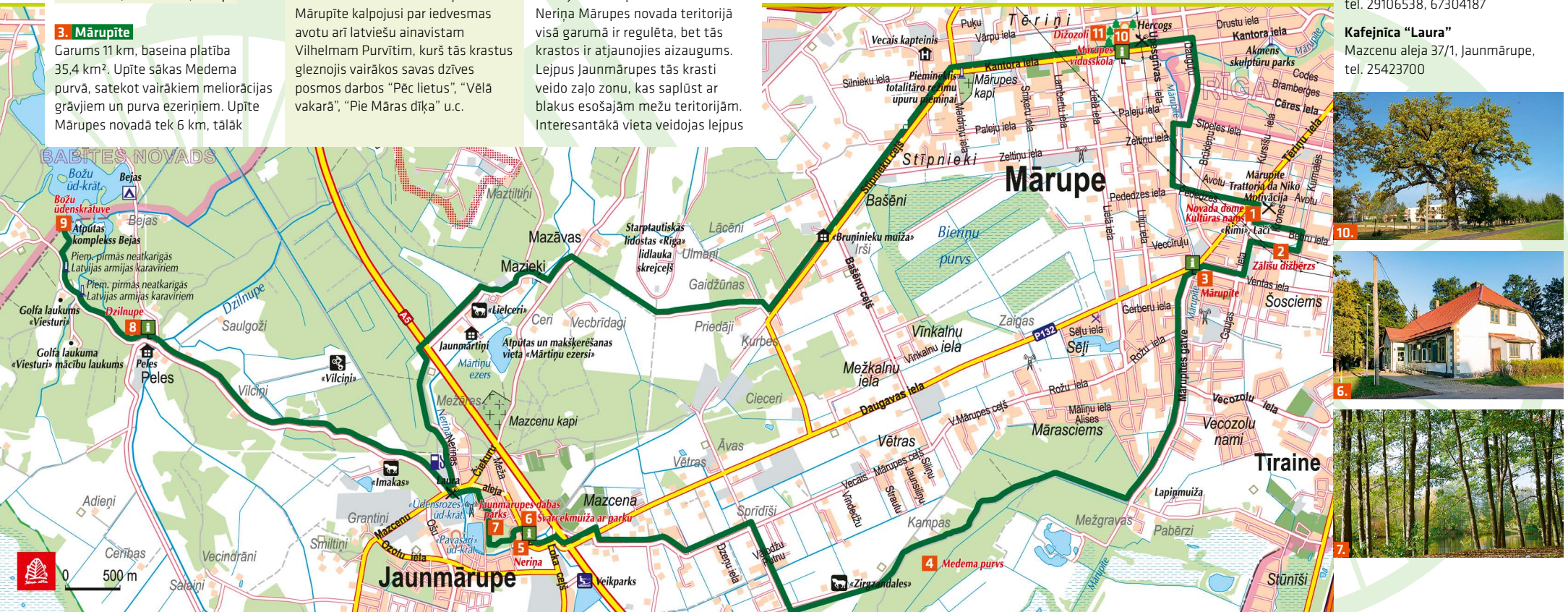
Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 67934737, 29462269

Ģimenes restorāns "Hercogs"

Vītiņu iela 4, Mārupe, tel. 29106538, 67304187

Kafejnīca "Laura"

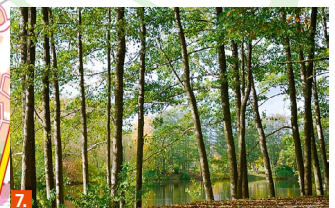
Mazcenu aleja 37/1, Jaunmārupe, tel. 25423700

10.

6.

7.

Mārupe – Baloži – Mārupe

27 km

vidējs

pie Mārupes novada domes un kultūras nama ēkas (iespējams ērti novietot automašīnu)

Velomaršruts no Mārupes uz Baložiem tematiski saistīts ar industriālo un dabas tūrisma, jo tas ved pa dabas teritorijām, kas reiz tikušas izmantotas kūdras ieguvei un tās transportēšanai uz kūdras fabriku. Mārupes novadā

kūdras ieguvei visintensīvāk izmantotās vietas bija Bīriņu purvs un Medema purvs. Savukārt Baloži Ķekavas novadā pamatā attīstījušies, pateicoties kūdras izstrādei, ko intensīvi sāka apgūt 20. gs. 50.–70. gados.

1. Mārupes novada dome un kultūras nams

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

2. Konrādu skvērs ar pulksteni

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

3. Baložu kūdras muzejdzelceļš

Kūdras pārvadāšanai paredzētais šaursliežu dzelceļš Ķekavas novada Baložos pamazām pārtop par muzejdzelceļu, kas vēstīs par kūdras ieguves tradīcijām agrāk un tagad.

www.kudrasbanitis.lv

4. Strūklaka "Varde"

Godinot Baložu pilsētas vēsturi, 2009. gada vasarā pilsētas kultūras nama skvērā atklāja pilsētas izveidei veltītu strūklaku ar pilsētas simbolu – vardi.

Skolas iela 4, Baloži

5. Piemiņas akmens Robertam Mūrniekam

Pirmais barikāžu laika upuris Roberts Mūrnieks bija mārupietis, tikai 39 gadus vecs. 1991. gada 16. janvārī viņu nogalināja OMON vienība.

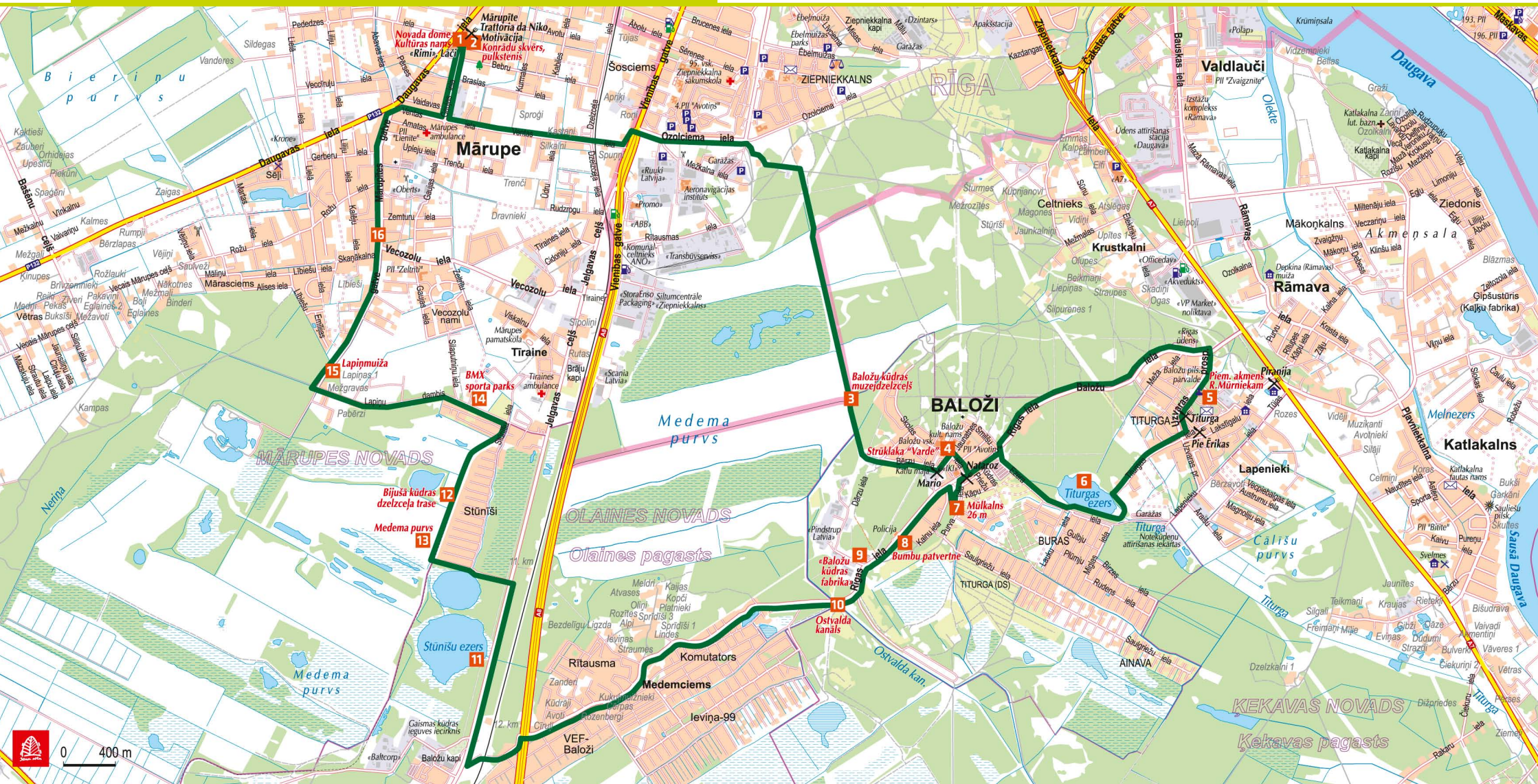
6. Titurgas ezers

Ezers atrodas Medema purva austrumu malā, no tā iztek Titurgas upe, plūzdama uz Sauso Daugavu. Iedzīvotāji šeit izveidojuši dabas taku. Pie ezera iekārtotas divas pludmales. Maksimālais dziļums ezerā ir 8,9 m. Šeit var vērot ūdensputnus.

www.titurga.lv

7. Mūlkalns

Kāpa ar augstāko punktu 26 m v.j.l., kuras reljefs izceļas uz līdzeno kūdras purvu fona.

8. Bumbu patvertne

Padomju laika mantojuma objekts no Aukstā kara gadiem. Tā kā bumbu patvertne Baložos ir pamesta, tajā nav elektrības un atrodas dažādas jūsu veselībai bīstamas lietas, tādēļ izvērtējiet drošību, pirms dodaties tajā iekšā!

9. Baložu kūdras fabrika

Fabrika dibināta 1947. gadā. Ap to sākotnēji izveidojās strādnieku ciemats, bet no 1958. gada – pilsētciemats. Kūdras fabrikas ciematā dominē 20. gs. 50.–70. gadu apbūve. Šis ir viens no unikālākajiem šāda veida apbūves kompleksiem Latvijā.

10. Ostvalda kanāls

Eižens Ostvalds bija augstākās mežsaimnieciskās izglītības pamatlicējs Latvijā. Kanāls rakts 19. gs. beigās ar lāpstām nenoturīgās gruntīs, tas tika izmantots arī koku pludināšanai. Tā garums ir 10,5 km, platums – 10 m, dziļums – 3,5 m.

11. Stūnišu ezers

Ezers atrodas Olaines novada administratīvajā teritorijā. Tā kopējā platība ir 19,4 ha, vidējais dziļums – 1,5 m, maksimālais dziļums – 1,7 m. Pie ezera izveidota labiekārtota dabiska pludmale.

12. Bijušā kūdras dzelzceļa trase

Gar Medemu purva nomali iet kūdras dzelzceļa trase. Slīdes šeit vairs nav atrodamas, tāpēc maršruts ir diezgan labi piemērots riteņbraukšanai. Te var izbaudīt Medema purva krāšņumu.

13. Medema purvs

(aprakstu lasīt 4. lpp.)

14. BMX sporta parks

Mārupes BMX kluba aktīvās atpūtas parks ir izveidots ar vietējo mārupiešu un biedrības "Mārupes BMX klubs" iniciatīvu un Mārupes novada domes atbalstu. Aktīvās atpūtas parkā ir izbūvēta BMX trase ar 4 m augstu starta kalnu un dažāda veida virāžām, skrītuļošanas laukums, kas ziemā tiek izmantots slidošanai un

15. Lapiņmuiža

Mārupītes gatves galā 1829. gadā tika uzcelta Katrīnmuižas ēka. Pēc nostāstiem zināms, ka 1870. gadā muižu nopircis Mārtiņš Lapiņš, no kura uzvārda izveidojās otrs nosaukums – Lapiņmuiža. Čīta versija stāsta, ka Mārtiņš Lapiņš bijis ļoti strādīgs, labs saimnieks, pazīstams kā krietns zirgkopis, tāpēc muižnieks, kuram bērnu nav bijis, viņam novēlēja Katrīnmuižu. Ap Lapiņmuižas ēku reiz atradies varenām eglēm apjots parks ar skaistu dārzu. Kolhoza laikā Lapiņmuižā notikušas pat lepnas saiešanas ar ciema dziedātāju un kolhoza priekšnieku piedalīšanos. Tagad Lapiņmuiža ir privātpašums. Uz muižu senāk veda plaša gatve – tagadējā Mārupītes gatve. Diemžēl 2012. gadā muižas ēka nodega, bet vietas senatnīgums ir saglabājies.

16. Mārupītes gatve

Mārupītes gatve ir vienīgā iela Latvijā ar šādu nosaukumu. Tā ir 2,5 km gara un beidzas pie 1829. gadā būvētās kādreizējās Katrīnmuižas (vēlāk Lapiņmuiža). Diemžēl 2012. gadā Katrīnmuižas ēka nodega, bet vietas senatnīgums ir saglabājies. Visā gatves garumā tek Mārupīte. 2014. gadā atjaunots gatves labiekārtojums – gājēju ceļiņi, apgaismojums un jauni tiltiņi pār Mārupīti.

Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

MĀRUPES NOVADS

Itāļu restorāns-picērija "Trattoria da Niko", Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 28211673

Sporta kluba "Motivācija" kafejnīca, Daugavas iela 29/1, Mārupe, tel. 26417848

Kafejnīca "Mārupīte", Daugavas iela 27, Mārupe, tel. 67934737, 29462269

ĶEKAVAS NOVADS

Konditorejas fabrikas "Mario" kafejnīca, Bērzu iela 14, Baloži, tel. 67602189

ĶEKAVAS MARŠRUTS

Doles Tautas nams – Odukalns – "Dambītis" – Ķekavas parks

10 km
vidējs

Ķekavas novada
Tūrisma koordinācijas centrs

Maršruts izved cauri ne tikai Ķekavas vēsturiskajam centram, bet arī ļauj ieskatīties ķekavnieku ikdienas gaitās.

1. Doles Tautas nams

Savu mājvietu šeit radis arī Ķekavas novadpētniecības muzejs, kur iespējams uzzināt vairāk par Ķekavas novada vēsturi, iedzīvotājiem, aplūkot karikatūras, kā arī izbraukt ar īpašu lidaparātu.

Ķ Rigas iela 26, Ķekava

2. Doles-Ķekavas evaņģēliski luteriskā baznīca

Baznīcas ziemeļu galā iemūrēta lode no 1812. gada Napoleona kara. Iepriekš piesakoties, var uzkāpt baznīcas tornī, līdzīgi ņemot Latvijā pirmo baznīcas torņa skatu karti. Kartē aprakstīti visi objekti, kas redzami no baznīcas torņa.

Ķ Rigas iela 75, Ķekava

3. Brāļu kapi pie Truseliem

Kapos esošais piemineklis atklāts 1930. gada maijā. To cēlusi Brāļu kapu komiteja pēc arhitekta A. Birzenieka meta.

4. Konfesionāli luteriskā baznīca

Celtniecība pabeigta 2002. gadā. Arhitekts Linards Skuja. Šeit saimnieko Augsburgas ticības apliecības Ķekavas luterāņu draudze, dibināta 1996. gadā.

Ķ Saules iela, Odukalns, Ķekavas nov.

5. Piemīņas akmens represētājiem novadniekiem

Uzstādīts ar kolhoza-agrofirmas "Ķekava" speciālistu un Tautas frontes dalībnieku atbalstu 1990. gada martā.

6. Kalnakrogs

Vienā no vecākajām novada ēkām atrodas krodziņš, kura interjers veidots senlaicīgā stilā un ēdienkartē ir latviešu ēdieni.

Ķ Rigas iela 103, Odukalns, Ķekavas nov.

7. Atpūtas vieta "Dambītis"

Labiekārtota peldvieta ar pārgērbšanās kabīni, soliņiem un šūpolēm.

8. Ķekavas parks

Agrāk šeit bija dzirnavu ezers. Leģendas vēsta, ka te nogrimusi apslēpta manta. Parkā saglabājušās veco dzirnavu drupas.

9. Ķekavas sākumskola

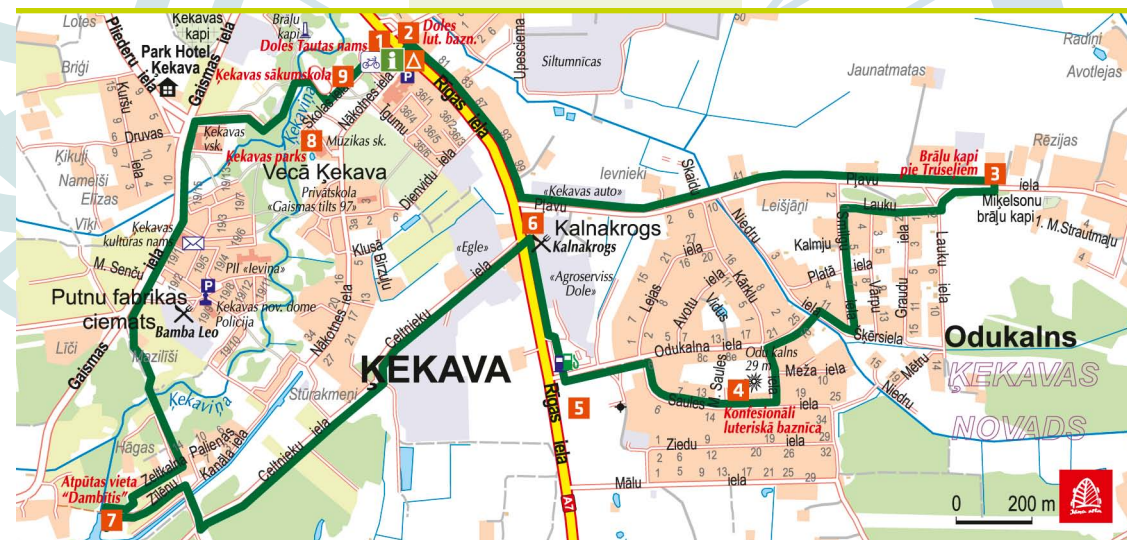
Celta 1896. gadā kā Doles pagasta un tiesas nams. Arhitekts Konstantīns Pēkšēns (1859–1928). 2004. gadā pie skolas atklāja piemīņas akmeni pirmajiem skolotājiem Pēterim Leitim, Zentai Ozoliņai un Jānim Sējam.

Ķ Skolas iela 2, Ķekava

Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Krodziņš "Kalnakrogs", Rigas iela 103, Odukalns, Ķekavas nov., tel.: 29154253, 26365080

Krodziņš "Bamba Leo", Gaismas iela 23, Ķekava, tel. 67937877

Baloži – Titurga – Rāmava – Valdlauči – Katlakalns

26 km

videjs

Baložu pilsētas kultūras nams

Baložu pilsēta atrodas aptuveni 10 km no galvaspilsētas centra. Šeit mījas padomju laika mantojums ar dabas vērtībām. Maršruts izved cauri Baložu pilsētai ar tās tipisko apbūvi un ļauj baudīt dabas mieru un klusumu tepat Pierīgē. Ielūkojieties Ķekavas novada vēsturē, dodoties

apskatīt senāko novada muižu un apmeklējot izcilu klasicisma arhitektūras pieminekli - baznīcu Katlakalnā. Turpat blakus var baudīt dabas vērtības, izejot cauri 200 gadus vecai dabiskai priežu audei.

1. Baložu pilsētas "Varde" un Baložu pilsētas kultūras nams

Izveidota 2009. gadā, lai godinātu Baložu pilsētas vēsturi. Kultūras nams un tā apkārtnē ir kļuvusi par skaistāko vietu Baložu pilsētā. Staļina laika ēka, kas pabeigta 1961. gadā, ir koša un grezna, ar cēliem tautisko rakstu elementiem.

2. Tipiska 20. gs. 50.–60. gadu apbūve

Viens no unikālākajiem šāda veida apbūves kompleksiem Latvijā. Kopumā 13 ēku.

3. Titurgas ezers, pludmales un pastaigu taka

Iedzīvotāju izveidota dabas taka. Ezers atrodas Medema purva austrumu malā, no tā iztek Titurga upe, kas tālāk plūst uz Sauso Daugavu. Šeit var vērot ūdensputnus.

4. Piemiņas akmens R. Mūrniekam

1991. gada janvārī Latvijā bija pārmaiņu laiks. R. Mūrnieks bija pirmais barikāžu laika upuris, ko 16. janvārī nogalināja OMON vienības kaujinieki.

6.

5. Piemineklis "Via Continua"

Piemineklis, kas veltīts visiem Latvijā bojā gājušiem motociklistiem.

6. Depkina muiža Rāmavā

Muižā reiz dzīvojis rakstnieks Garlībs Merķelis. Muižas kungu māja – skaisti restaurēta divstāvu koka ēka – ir viena no vislabāk saglabātajām Pārdaugavas muižņu mājām. Namu ieskauj ainavu parks ar vairākām reto augu sugām un nelielu upīti.

7. Zirgu izjādes vieta "Agates"

Izjādes ar zirgiem. Iespēja sarīkot īpašu fotosesiju.

8. Katlakalna evaņģēliski luteriskā baznīca

Izcils klasicisma arhitektūras piemineklis. Ap baznīcu izveidoti dendroloģiskie stādījumi ar vairāk nekā 320 koku un krūmu sugām. Uz ziemeļiem no baznīcas atrodas 200 gadu veca dabiska priežu aude.

9. Garlība Merķeļa kapakmens

Atrodas Katlakalna kapos. Uzstādīts par godu rakstnieka 100. dzimšanas dienai.

10. Atpūtas vieta "Nēģiši"

Nogurušie ceļinieki šeit var sarīkot pikniku. Pieejamas divas piknika vietas, pārgājējam kabīne, kā arī pieeja Sausajai Daugavai.

11. Ostvalda kanāls

Eižens Ostvalds bija augstākās mežsaimnieciskās izglītības pamatlicējs Latvijā. Kanāls rakts ar lāpstām smilšainās, nenoturīgās gruntīs, tas tika izmantots arī koku pludināšanai.

12. Bumbu patvertne

Padomju laika mantojuma objekts. Tā kā Baložu bumbu patvertne ir pamesta, tajā nav elektrības un atrodas dažādas jūsu veselībai bīstamas lietas, tādēļ, pirms dotaties tajā iekšā, izvērtējiet drošību!

13. Mūlkalns

Ģlīta kāpa, kuras augstākais punkts paceļas 26 m virs jūras līmeņa.

14. Konditoreja "Mario"

Nogaršo Baložos ražotus cepumus, prjāņikus, smalkmaizītes vai iegādājies kā suvenīru Ķekavas maizi.

10. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Kafejnīca-konditoreja

"Kas par kūkām?"

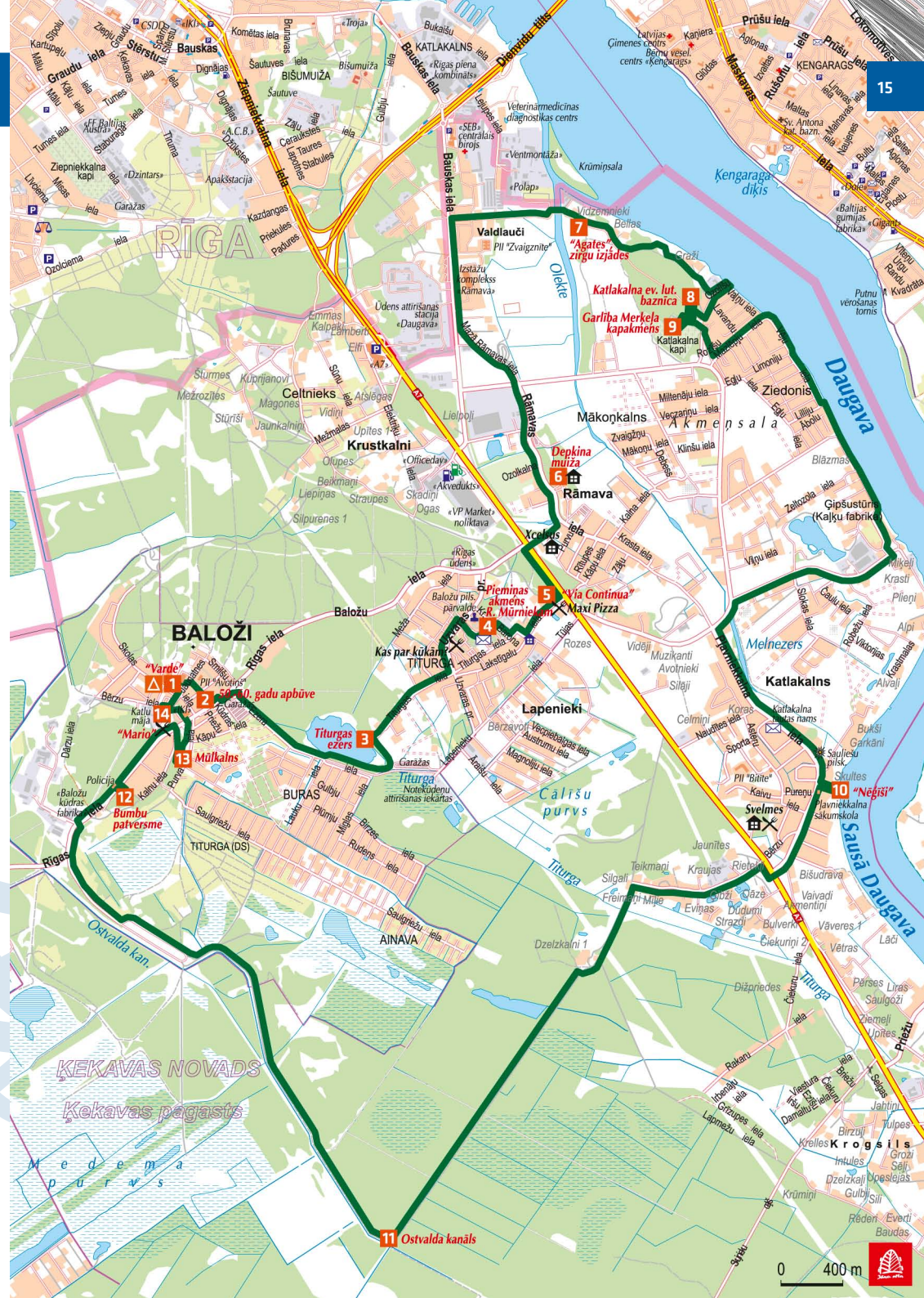
Uzvaras prospekts 11, Baloži, tel. 28630630

Picērija "Maxi Pizza"

Lakstīgalu iela 3, Baloži, tel. 66900690

Konditorejas fabrikas "Mario"

kafejnīca
Bēru iela 14, Baloži, tel. 67602189

Rīga – Baloži – Ķekava – Salaspils – Rīga

41 km

grūts

dzelzceļa stacija "Baloži" vai "Salaspils" / Salaspils TIC, Miera iela 1, Salaspils, pieejama velosipēdu noma.

Aplveida maršruta principu nodrošina sākuma un beigu punkta savienojamība ar Rīgas centrālo dzelzceļa staciju. Esī īpaši uzmanīgs, šķērsojot dzelzceļa pārbrauktuves un galvenās automaģistrāles.

Esī uzmanīgs uz augstas satiksmes intensitātes ceļiem un ievēro ceļu satiksmes noteikumus. Iesakām līdzi ņemt binokli.

1. Baložu bumbu patvertne – padomju laika mantojuma objekts

Tā kā Baložu bumbu patvertne ir pamesta, tajā nav elektrības, bet ir dažādas jūsu veselībai bīstamas lietas, pirms dodaties tajā iekšā, izvērtējiet drošību!

2. Strūklaka "Varde" pie Baložu pilsētas kultūras nama

Strūklaka izveidota 2009. gadā, lai godinātu Baložu pilsētas vēsturi.

2.

3. Titurgas ezers un iedzīvotāju izveidotā dabas taka

Ezers atrodas Medema purva austrumu malā, no tā iztek Titurgas upe, kas savukārt ietek Sausajā Daugavā. Šeit var vērot ūdensputnus.

4. Ķekavas avotiņš

Avotiņš ir slavens ar savu vēso un garšīgo ūdeni. Piekļuve avotam ir apgrūtināta!

6.

5. Ķekavas novadpētniecības muzejs

Muzejā var aplūkot pastāvīgo ekspozīciju un daudz ko uzzināt par Latvijas vēsturi, kā arī apskatīt latviešu mākslinieku karikatūras. Muzejs skolēniem piedāvā muzejpedagoģiskās programmas, piemēram, "Karikatūra kā vēstures avots", "Simboli, to lietojums", "Dzīve pilskalnā" jeb "Spēlējām arheologus!".

Ķ Rīgas iela 26, Ķekava,
tel. 67935826, 28679514

6. Doles-Ķekavas evaņģēliski luteriskā baznīca ar skatu torni

Ēkas ziemeļu galā iemūrēta lode no 1812. gada Napoleona kara. Iepriekš piesakoties, var uzkāpt baznīcas tornī, līdzīgi ņemot Latvijā pirmo baznīcas torņa skatu karti. Kartē aprakstīti visi objekti, kas redzami no baznīcas torņa.

Ķ Rīgas iela 75, Ķekava,
tel. 67935858, 29538913

7. Ķekavas Miniparks

Uzspēlēt minigolfu vai petanku! Spēles ilgums aptuveni 1 stunda.

Ķ Skolas iela 1, Ķekava, pie Ķekavas Mūzikas skolas, tel. 26442936

8. Rīgas HES avotiņš

Avotiņš atrodas pie Rīgas HES dambja.

5.

6.

4.

10.

9. Rīgas HES, ūdenskrātuve un aizsargdambis

Rīgas hidroelektrostacija ir jaunākā un otra lielākā Daugavas spēkstacija. Celta 1966.-1975. gadā. Tajā ir uzstādīti seši hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW. Ūdenskrātuve kalpo "zaļās" enerģijas ražošanai, kā arī Rīgas apgādei ar tehniskā un dzeramā ūdens resursiem.

Tās platība – 42,3 km²; tilpums – ap 330 milj. m³. Spēkstacija ir arī satiksmes tilts starp upes krastiem un Doles salu. Pie HES aizsprosta Daugava ir 390 m plata. Vairāk nekā 15 km garais Rīgas HES aizsargdambis ir iecienīta velobraucēju un pastaigu vieta. Rīgas HES būves atrodas rajonā, kur Daugava ietek Rīgas smilšainajā līdzenumā un tās ieleja ir 2 km plata. Braucot no Salaspils uz Doles salu, ceļš vispirms šķērso aizaugušo veco Daugavas gultni gar Dārziņiem un apbūvēt sāko Zirņu salas daļu.

10. Sv. Jura luterāņu baznīcas drupas

No 14. līdz 20. gs. vidum pastāvējuši Sv. Jura baznīcas senākās altārdaļas fragmenti. Rīgai tuvākais 14. gs. arhitektūras piemineklis; saskatāmas romāniskas un gotiskas stila iezīmes – gotisko logu aiju paliekas, nišas u.c. Baznīca ilgus gadsimtus atradās Salaspils reliģiskās un sabiedriskās dzīves, kā arī dažādu laikposmu karadarbības centrā. Baznīcas vietu

var izmantot kā orientieri, kartēs meklējot applūdinātos Salaspils kultūrvēstures pieminekļus.

11. Zviedru piemiņas akmens

1605. gada Salaspils kaujas atcerei 1605. gada 27. septembrī Salaspils kaujas laikā Zviedrijas karaļa Kārļa IX dzīvību pašaizliedzīgi izglābis vidzemnieks Heinrihs Vrede, bet krituši ap 9000 Zviedrijas armijas karavīru. Akmens uzstādīts 1995. gadā.

12. Salaspils Dievmātes Rožukrona karalienes Romas katoļu baznīca

Pirmā liela mēroga laikmetīga tipa Romas katoļu baznīca Latvijā, kas uzcelta 20. gs. 90. gados, iesvētīta 1996. gadā. Meistarīgi darinātie altāri, krusta ceļa stacijas, kardināla krēsls, bikstkrēsls, Dieva galds un ambons ir Rīgas Amatniecības vidusskolas dāvinājums baznīcai. Altāra un griestu lustras dizaina autors Ģ. Burvis. Altārgleznes autore K. Teivāne.

Ķ Rīgas iela 26, Salaspils

13. Salaspils luterāņu baznīca

Pamatakmens likts 2008. gadā, un to iesvētīja arhibīskaps Jānis Vanags. Eksploatācijā baznīca nodota 2015. gadā. Arhitekta – Gunta Graudupe.

Ķ Rīgas iela 49/1, Salaspils

14. Nacionālais botāniskais dārzs

Nacionālais botāniskais dārzs Salaspilī ir dibināts 1956. gadā, bet tā pirmsākumi meklējami jau 18. gadsimtā. Mūsdienās Nacionālais botāniskais dārzs piedāvā apskatīt lielāko augu kolekciju Baltijā ar vairāk nekā 14 000 augu dažādību un vienu no lielākajiem dendrārijiem Ziemeļaustrumeiropā. Botāniskā dārza teritorijā atrodas arī oranžērija, kur ir iespēja aplūkot augus no visiem pasaules kontinentiem, izņemot Antarktīdu. Šeit ir iespēja iegūt jaunus zināšanas par pasaules augu valsti un papildināt personisko fotoarhīvu ar ekskluzīvu ainavu fotogrāfijām un tuvplāniem. Ir vieta lielāku un mazāku pasākumu norisēm, rotaļu laukums bērniem, ērti celiņi riteņbraucējiem, taciņas

nūjotājiem, piknika iespējas u.c. pakalpojumi.

Ķ Miera iela 1, Salaspils, tel. 22019340, 67945440, welcome@nbd.gov.lv, www.nbd.gov.lv

☉ aprīlis–septembris 9.00–20.00; oktobris–marts 9.00–18.00
Oranžērija pirmdienās un otrdienās – slēgta.

15. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

ĶEKAVAS NOVADS

Picērija "Maxi Pizza"

Lakstīgalu iela 3, Baloži, Ķekavas nov., tel. 66900690

Konditorejas fabrikas "Mario" kafejnīca

Bērzu iela 14, Baloži, Ķekavas nov., tel. 67602189

12.

14.

Viesu nams "Svelmes"

Katlakalns, Ķekavas nov., Rīgas-Bauskas šosejas 12. km, tel. 67342910, 29172544

Kafejnīca-konditoreja "Kas par kūkām?"

Uzvaras prosp. 11, Baloži, Ķekavas nov., tel. 28630630

Ekspresrestorāns "Namma", tirdzniecības centrs "Liība"

Rīgas iela 22A, Ķekava, tel. 29477333

Krodziņš "Kalnākrogs"

Rīgas iela 103, Odulains, Ķekavas nov., tel. 67148304, 29154253

SALASPILS NOVADS

Restorāns "Erevāna"

Zviedru iela 3, Salaspils, tel. 28833111

Ātrās ēdināšanas restorāns "Hesburger"

Zviedru iela 1F, Salaspils, tel. 29425680

Kafejnīca "Pils Burgers"

Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 25720005

Kafejnīca "Panda Sushi"

Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 28446466

Restorāns-picērija "Četras pēdas"

Līvzemes iela 2, Salaspils, tel. 67981080

Kafejnīca-konditoreja "Kanēlis"

Līvzemes iela 2, Salaspils, tel. 20277577

Nacionālais botāniskais dārzs – Salaspils memoriāls – Doles sala

30 km

vidējs

Salaspils TIC, Miera iela 1, Salaspils, pieejama velosipēdu noma.

Aplveida maršruts.

Esi īpaši uzmanīgs, šķērsojot automaģistrāles un dzelzceļa pārbrauktuves Salaspilī un Dārziņos. Tiltiņš, kas savieno Zirņu salu un Dārziņus, nezinātājam ir grūti atrodams, bet visi vietējie zinās pateikt ceļu uz to! Ja ir vēl daudz spēka, var pagarināt braucienu

ar Doles salas velomaršrutu! HES teritorijā un uz tā dambja esi uzmanīgs un nepārkāp noteikumus!

Maršruts iekļauts Latvijas marķēto velomaršrutu reģistrā ar nr. 113 un marķēts ar ceļazīmi nr. 842.

1. Nacionālais botāniskais dārzs

Nacionālais botāniskais dārzs Salaspilī ir dibināts 1956. gadā, bet tā pirmsākumi meklējami jau 18. gadsimtā. Mūsdienās Nacionālais botāniskais dārzs piedāvā apskatīt lielāko augu kolekciju Baltijā ar vairāk nekā 14 000 augu dažādību un vienu no lielākajiem dendrārijiem Ziemeļaustrumeiropā. Botāniskā dārza teritorijā atrodas arī oranžērija, kur ir iespēja aplūkot augus no visiem pasaules kontinentiem, izņemot Antarktīdu. Šeit ir iespēja iegūt jaunas zināšanas par pasaules augu valsti un papildināt personisko fotoarhīvu ar ekskluzīvu ainavu fotogrāfijām un tuvplāniem. Ir vieta lielāku un mazāku pasākumu norisēm, rotaļu laukums bērniem, ērti ceļiņi riteņbraucējiem, taciņas nūjotājiem, piknika iespējas u.c. pakalpojumi.

Miera iela 1, Salaspils, tel. 22019340, 67945440, welcome@nbd.gov.lv, www.nbd.gov.lv

aprilis–septembris 9.00–20.00; oktobris–marts 9.00–18.00

Oranžērija pirmdienās un otrdienās – slēgta.

2. Salaspils memoriālais ansamblis

“Aiz šiem vārtiem vaid zeme”

Salaspils memoriālais ansamblis izveidots vietā, kur no 1941. līdz 1944. gadam atradās nacionālsociālistiskās Vācijas paplašinātais policijas cietums un darba audzināšanas nometne (Erweitertes Polizegefängnis und Arbeitserziehungslager).

To cēla no Vācijas, Austrijas un Čehoslovākijas deportētie ebreji. Nometnē bija ieslodzīti Latvijas, Lietuvas un Igaunijas civiliedzīvotāji un militārpersonas, kā arī tranzīteslodzītie, tai skaitā mazi bērni no Latgales, Baltkrievijas un Krievijas. Salaspils nometnes pastāvēšanas laikā dažādos laika posmos šeit atradās vairāk nekā 20 000 personu, bet no smagā darba, slimībām, bada, necilvēcīgās apiešanās un sodiem mira vismaz 2000–3000 cilvēku. 1967. gadā nometnes vietā atklāts viens no lielākajiem pieminekļu kompleksiem nacisma upuru piemiņai Eiropā. Memoriālu veido dzīvības un nāves robežu simbolizējoša 100 metrus gara betona siena un septiņas betona skulptūras: “Māte”, “Nesalauztais”, “Pazemotā”, “Zvērests”, “Protests”, “Rot Front”, “Solidaritāte”. Salaspils memoriālais ansamblis iekļauts Latvijas kultūras kanonā. Pieminekļa vārtu būvē iekārtota ekspozīcija. Tēlnieki – Ļ. Bukovskis, O. Skarainis, J. Zariņš; arhitekti – G. Asaris, O. Ostenbergs, I. Strautmanis, O. Zakamennijs. Memoriāla teritorijā atrodas arī 2008. gadā atklātā vācu karagūstekņu kapsēta.

Salaspils memoriāls, Salaspils novads

atvērts diennakts gaišajā laikā

3. 2. pasaules kara vācu karagūstekņu kapi

Atrodas blakām Salaspils memoriālam.

5.

2.

4.

7.

4. Rīgas HES, ūdenskrātuve un aizsargdambis

(aprakstu lasīt 18. lpp.)

5. Daugavas muzejs

(aprakstu lasīt 25. lpp.)

6. Sv. Jura luterāņu baznīcas drupas

(aprakstu lasīt 18. lpp.)

7. Zviedru piemiņas akmens 1605. gada Salaspils kaujas atcerei

1605. gada 27. septembrī Salaspils kaujas laikā Zviedrijas karaļa Kārļa IX dzīvību pašaizliedzīgi izglābis vidzemnieks Heinrihs Vrede, bet krituši ap 9000 Zviedrijas armijas karavīru. Akmens uzstādīts 1995. gadā.

8. Salaspils Dievmātes Rožukroņa karalienes Romas katoļu baznīca

(aprakstu lasīt 19. lpp.)

9. Salaspils luterāņu baznīca

(aprakstu lasīt 19. lpp.)

10. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Restorāns–picērija “Četras pēdas”, Līvzemes iela 2, Salaspils, tel. 67981080

Kafejnīca–konditoreja “Kanēlis”, Līvzemes iela 2, Salaspils, tel. 20277577

Kafejnīca “Pils Burgers”, Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 25720005

Kafejnīca “Panda Sushi”, Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 28446466

Restorāns “Erevāna”, Zviedru iela 3, Salaspils, tel. 28833111

Ātrās ēdināšanas restorāns “Hesburger”, Zviedru iela 1F, Salaspils, tel. 29425680

Kafejnīca “Visdari”, Vīsdari, Rumbula, Stopiņu nov., tel. 67949475, 28230994

Krodziņš “Nēģis”, strādā no aprīļa līdz oktobrim, Doles sala, Salaspils nov., tel. 29130949, 29136361

SALASPILS PILSĒTAS MARŠRUTS

15 km

viegls

Salaspils TIC, Miera iela 1, Salaspils, pieejama velosipēdu noma.

Aplveida maršruts. Esī īpaši uzmanīgs, šķērsojot dzelzceļa pārbrauktuves un galvenās automaģistrāles.

1. Nacionālais botāniskais dārzs
(aprakstu lasīt 19., 20. lpp.)

2. Rīgas mūzikas un mākslas dārzs

Noslēgtā teritorijā aiz kultūras nama "Rīgava" atrodas dārzs, kur valda māksla un mūzika, un ne tikai. Šajā vietā notiek vasaras brīvdabas kino vakari, koncerti un operas tiešraides, teātra izrādes, mākslas izstādes, kā arī tiek rīkoti tirdziņi. Dārzā izvietotas tematiskas bērnu rotaļu iekārtas – mūzikas instrumenti. Teritorija aprīkota ar kvalitatīviem soliņiem un īpašu apgaismojumu; apmeklētāji var aplūkot tematiski apgleznotu dārza sienu. Ainavu arhitekta – Daiga Veinberga.

📍 Livzemes iela 7, Salaspils

🕒 aprīlis–augusts 9.00–22.00;
septembris–oktobris 9.00–20.00;
novembris–marts 10.00–16.00

3. Piemiņas akmens Salaspils astoņsimtgadei

Uzstādīts pie Salaspils novada domes, atzīmējot 800 gadus kopš mūsdienu Salaspils pirmā pieminējuma rakstītā vēstures avotā "Indriķa hronikā" – uz Daugavas salīņas Mārtiņsalas (*Home*) 1186. gadā uzcelta pils.

📍 Livzemes iela 8, Salaspils

4. Pagrīdes radiostudijas vieta

1991. gada 19.–21. augusta puča laikā, kad OMON un padomju militārie spēki Rīgā ieņēma arī stratēģiski svarīgo radio ēku, neatkarīgā Latvijas Radio slepenā studija atradās Salaspilī. No Gaismas ielas žurnālisti ziņoja par jaunākajiem notikumiem visai Latvijai. 2006. gadā pie nama atklāta piemiņas plāksne. Mūsdienās ēka ir privātpašums, un to apskatīt var tikai no ārpusē.

📍 Gaismas iela 20c, Salaspils

5. 1905.–1907. gada revolūcijas upuru piemiņas vieta

Atrodas vietā, kur 1906. gada 23. janvārī soda ekspedīcija Salaspilī nošāva 1905. gada revolūcijas dalībniekus – ģipša fabrikas strādniekus Indriķi Jansonu, Jorģi Vanadžiņu un Mārtiņu Valdmani.

📍 Livzemes iela, Salaspils

6. Salaspils Dievmātes Rožukrona karalienes Romas katoļu baznīca
(aprakstu lasīt 19. lpp.)

7. Zviedru piemiņas akmens

1605. gada Salaspils kaujas atcerei
(aprakstu lasīt 21. lpp.)

8. Sv. Jura luterāņu baznīcas drupas
(aprakstu lasīt 18. lpp.)

9. Piemiņas zīme Daugavas lībiešiem un viņu vadonim Ako

Veltīts Daugavas lejteces 10.–13. gs. pamatiedzīvotāju lībiešu brīvības cīņu un Mārtiņsalas lībiešu vadona Ako vadītās 1206. gada sacelšanās pret krustnešiem atcerai. Toreiz Mārtiņsalas bija ievērojams lībiešu centrs plašākai teritorijai, tagad sala atrodas zem HES ūdenskrātuves līmeņa. Aka kauja krita, viņa galva kā uzvaras zīme nosūtīta bīskapam Albertam. Piemiņas zīmes tuvumā arheologi atklāja arī vecāko Latvijā zināmo akmens laikmeta cilvēku – ziemeļbriežu mednieku apmetni (Salaspils Laukskola). Aka piemiņas zīme atklāta 1994. gadā,

atjaunota un ar jauniem senvēstures motīviem papildināta 2013. gadā. Autors – Ģ. Burvis. Teritorija Daugavas piekrastē labiekārtota 2014. gadā. Ir pieejamas labiekārtotas piknika vietas.

10. Pieminekļis bojā gājušiem karagūstekņiem

Atrodas vietā, kur 1941.–1944. gadā atradās nacistiskās Vācijas okupācijas iestāžu Rīgas Sarkanās armijas karagūstekņu nometnes "Stalag 350" filiāle, kur sevišķi nežēlīgos apstākļos aizgāja bojā vismaz tūkstoš karagūstekņu. Traģiskos notikumus simbolizē divas

ekspresīvas monolīta betona stēlas, ko vaināgo skulpturāli cīļņi. Atklāts 1969. gadā. Tēlnieks – J. Mauriņš.

11. Salaspils pareizticīgo baznīca

1996. gadā uzceltā Dievmātes ikonai "Visu sērojošo iepriecinājums" veltītā mazā pareizticīgo baznīciņa guva plašu ievēribu ticīgo vidū, kad 2009. gadā baznīcā uz svētbilžu skapiša stikla parādījies neparasts Svētās Dievmātes attēls. Blakus mazajai baznīcai kopš 2004. gada top lielāka mūra baznīca Svētā Lielmocekļa un Uzvarētāja Georgija godam.

📍 Skolas iela 19, Salaspils

11.

9.

12. Salaspils luterāņu baznīca
(aprakstu lasīt 19. lpp.)

10. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Restorāns–picērija "Četras pēdas"
Livzemes iela 2, Salaspils,
tel. 67981080

Kafejnīca–konditoreja "Kanēlis"
Livzemes iela 2, Salaspils,
tel. 20277577

Kafejnīca "SIA Groziņš"
Livzemes iela 5, Salaspils,
tel. 29391856; 22360559

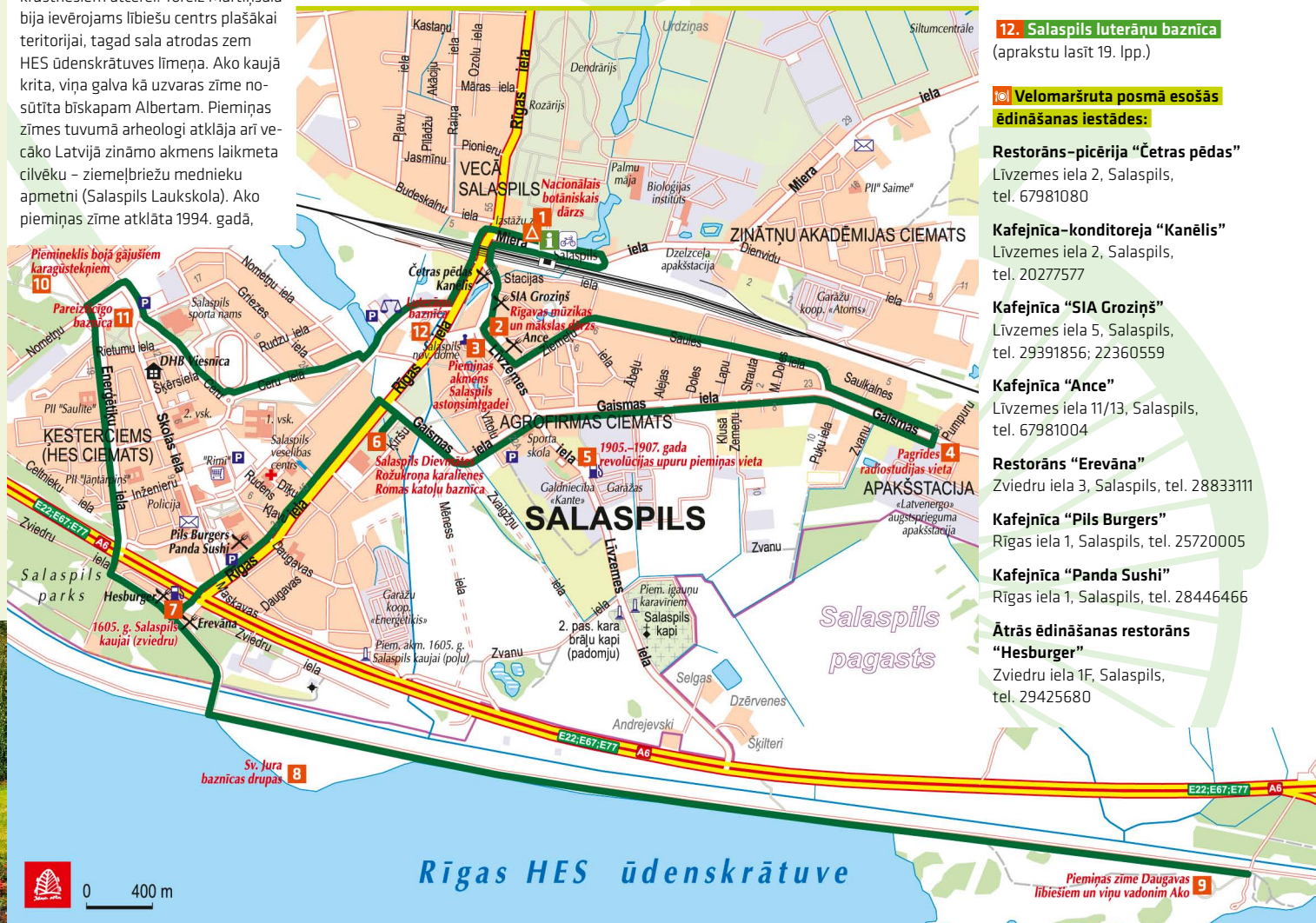
Kafejnīca "Ance"
Livzemes iela 11/13, Salaspils,
tel. 67981004

Restorāns "Erevāna"
Zviedru iela 3, Salaspils, tel. 2883311

Kafejnīca "Pils Burgers"
Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 25720005

Kafejnīca "Panda Sushi"
Rīgas iela 1, Salaspils, tel. 28446466

Ātrās ēdināšanas restorāns "Hesburger"
Zviedru iela 1F, Salaspils,
tel. 29425680

0 400 m

Rīgas HES ūdenskrātuve

Piemēnas zīme Daugavas lībiešiem un viņu vadonim Aka

15 km

viegls

Daugavas muzejs,
Doles sala, Salaspils novads.

Apļveida maršruts. Maršruta ceļu segums lielākoties ir grants vai smilšu meža ceļi. Solāžu skanstis atrodas privātā teritorijā – apmeklējums jāpiesaka!

Maršruts marķēts ar vietējās nozīmes marķējuma zīmēm.

1. Krustkalna kapi (Doles kapi)

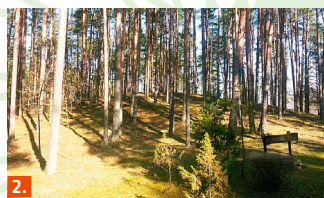
Krustkalna kapi ir ļoti seni kapi. Doles Sv. Annas baznīcas vizitācijas materiālos minēts, ka 1669. gadā Doles salas zemnieki lūdza, lai viņiem ļauj apbedīt savus mirušos tajā pašā apbedījumu vietā, kur glabāti viņu senči. Turklāt laika apstākļu dēļ bieži bija grūti tikt pāri Daugavai, kur atradās Doles draudzes kapi (tagadējā Ķekavā).

2. Jāņa kalns

Savdabīgās uzkalna formas un atrašanās vietas dēļ Jāņa kalns ieguvis senas kulta vietas nozīmi, kuras atklāšana vēl nākotnē un sniedz vielu apmeklētāju versijām. Vēl 20. gs sākumā Jāņa kalnā svinēti Līgo svētki.

3. Vecdoles pilsdrupas

Vecdoles pils celta 13. gs. sākumā (pirms 1226. gada) pie Rumbulas krāčēm ar četrstūra akmens žogu, kas uzskatāms par vienu no Latvijā vissenākajiem mūra paraugiem, kas saglabāties līdz mūsdienām.

2.

5.

Pils būvēta no dolomīta akmeņiem, izmantojot sarkano ķieģeļu apdari. Pagalmā bijusi koka sardzes telpa un saimniecības ēkas, kā arī akmens dzīvojamā ēka ar siltā gaisa krāsnī un četrstūra torni Daugavas pusē. Pils piederēja Rīgas arhibīskapa vasalja Dolena dzimtai. 1298. gadā pili nopostīja Livonijas ordenis, tās drupās vēlāk atradies kaļķu ceplis. Drupas pētītas 20. gs. 60. gados arheoloģisko izrakumu laikā. No drupām paveras skats uz Rīgas HES, Dārziņiem, Šķērsēkli un Rumbas krāci. Objekts atrodas privātīpašumā.

4. "Villa Dole"

Viesu nams celts 2004. gadā. Tā saimnieki Irēna un Jānis Freibergi piedāvā aktīvās atpūtas iespējas, svinību un citu pasākumu organizēšanu, naktsmitni – viesu namā ir septiņi numuri. Pie mājas ir plaša teritorija un dārzs, kur sārkot sporta spēles vai pikniku.

🏠 "Auči", Doles sala, Salaspils nov.,
tel. 29413963, villadole@gmail.com,
http://villadole.lv

5. A. Bergmaņa kaps

1905.-1907. gadā revolūcijas laikā Doles salā darbojās revolucionārā Doles-Katlakalna kaujas organizācija, viena no lielākajām Latvijā. 1906. gadā soda ekspedīcijas eksekūciju laikā nošauts Tauriņu māju kalps Andrejs Bergmanis, kurš apglabāts pie ozola Tauriņu māju tuvumā. 1985. gadā uzstādīts piemiņas akmens.

6. "Vējiņi" un Solāžu skanstis

Piknika vietas Daugavas krastmalā un uz vientuļas salas – Baltsēkļa, ar ugunsgrūdu vai grilu, galdu un soliņiem.

Piedāvājumā: laivu noma, zivju kūpinātava un tūrisma inventārs (ugunsкура katls, telts, pludmales viebļola aprīkojums u.c.); vides gida pakalpojumi – ekskursija vai pārgājiens gar Daugavu Doles salā; dzimšanas dienas piedzīvojumu programma bērniem. Pieejama labiekārtota pasākumu nojume (5x10m) – izklaides un godu pasākumiem visām paaudzēm. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās!

🏠 "Vējiņi", Doles sala, Salaspils nov.,
tel. 28306416 (Anita Krūmiņa),
www.ligolaivas.lv, ligolaivas@inbox.lv

"Vējiņu" teritorijā atrodas arī Solāžu skanstis – augsts skanstveidīgs uzkalns Daugavas krastā. Pēc nostāstiem, tā rašanās saistīta ar 1812. gada Napoleona armijas iebrukumu un gatavošanos karadarbībai Rīgas tuvumā. Pagaidām nav drošu ziņu, ka tā pabeigta un izmantota. Plašs panorāmas skats uz Daugavu un upes sēkliem.

7. Doles muižas rentnieka Pētera fon Rengartena dzimtas kapi

1839. gadā Doles muižas īpašniece Marija Dolivo-Dobrovoļska muižu iekārta atvaļinātām mežu inspektoram Pēterim fon Rengartenam (*Rengarten*; 1802-1872), kurš muižā saimniekoja līdz 1861. gadam. Pēc tam Doles muiža atkal nonāca baronu Lēvisu di Menāru dzimtas īpašumā.

8. Krodziņš "Nēģis"

Krodziņa "Nēģis" saimnieki Dzintars un Inguna aicina katru izbaudīt veselīgu maltīti svaigā gaisā, vērojot

Daugavas ūdeņus no pakalna. Plaša ēdienkarte un dzērienu piedāvājums. Krodziņa teritorijā ir iespējams rīkot svinības, pieejama aktīvās atpūtas zona, ugunsкура vietas, galdi ar soliņiem, telts vietas, elektrības pieslēguma vietas, pludmale ar laipu, pārvietojamās un/vai peldošās pirts noma.

🏠 Doles sala, Salaspils nov.,
tel. 29130949 (Dzintars),
29136361 (Inguna)

9. Daugavas muzejs

Vienīgais upes vēsturei veltītais muzejs Baltijas jūras reģionā. Daugavas muzejs kopš 1977. gada atrodas Doles muižas apbūves kompleksa jaunajā kungu mājā. Te skatāma Latvijas likteņupes Daugavas un Salaspils novada kultūrvēsture, unikāli materiāli par Latvijas senāko vēsturi, sākot ar pirmo akmens laikmeta cilvēku dzīvesvietu Salaspils Laukskolas apmetni (9. g.t. pr.Kr.). Iespējams uzzināt, kāda izskatījās Daugavas

ieleja pirms HES kaskādes izveidošanas, salīdzināt mūsdienu ainu ar pagātni. Augstajā Daugavas krastā parka teritorijā aicina simtgadīga Daugavas lejteces zvejnieku sēta un redzama unikālu zvejas aizsprostu – lašu un nēģu taču – rekonstrukcija. Daudzveidīgas atpūtas un pasākumu vietas.

🏠 Doles sala, Salaspils nov.,
tel. 67216367,
daugavas.muzejs@inbox.lv,
http://daugavamuzejs.lv

🕒 katru dienu 10.00–17.00, izņemot otrdienas. Parka apmeklējumam sezonāls raksturs, vasaras sezonā muižas parks atvērts 10.00–20.00

10. Dolomīta atsegums pie Daugavas muzeja

Eiropas nozīmes aizsargājams biotops – ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis, kas atrodas stāvajā Sausās Daugavas krastā Daugavas muzeja teritorijā. Apskatāms 12 m augsts tipisks augšdevona Daugavas svītas

7.

8.

nogulmiezis, kuru kārtas veidojušas pirms 350 miljoniem gadu.

10. Velomaršruta posmā esošās ēdināšanas iestādes:

Krodziņš "Nēģis",
Doles sala, Salaspils nov.,
tel. 29136361, 29130949

VELOSIPĒDU NOMA

SALASPILS NOVADS:

**Salaspils novada
Tūrisma informācijas centrs**
Miera iela 1,
Salaspils
Tel. +371 67945440
E-pasts: visit@salaspils.lv

MĀRUPES NOVADS:

Best Western viesnīca "Māra"
Kalnciema iela 186,
Mārupe
Tel. +371 67702718
E-pasts: hotel@hotelmara.lv
"SIXT" velonoma
Starptautiskā lidosta "Rīga",
Mārupe
Tel. +371 67676780
E-pasts: rent@sixt.lv

ĶEKAVAS NOVADS:

**Ķekavas novada
Tūrisma koordinācijas centrs**
Rīgas iela 26, Ķekava
Tel. +371 27017333
E-pasts: turisms@kekava.lv
atvērts: maijs – oktobris

APZĪMĒJUMI

1 : 100 000

	Melnais segums
	Grants segums
	Zemesceļš
	Iela
	Ceļa numurs
	Attālumi kilometros
	Dzelzceļš, stacija, pieturas punkts

	Meži
	Purvs
	Apbūve Saimnieciskā apbūve
	Dārziņi
	Augļu dārzs
	Mūlkalns 26 m
	Sauļiešu pilsk.
	Degvielas uzpildes stacija
	Baznīca
	Muzejs
	Pašvaldība
	Stāvvietā
	Komunikāciju tornis

	Pieminekļis
	Ugunsnevērošanas tornis
	Stādījumi, ievērojams koks
	Skatpunkts
	Pasts
	Tirgus
	Peldvieta
	Poliklīnika
	Maršrutā esošās naktsmītnes
	Maršrutā esošās ēstuves
	Apskates objekti
	Maršruta sākuma punkts
	Velonoma
	Tūrisma informācijas centrs, stends

1 : 20 000 – 1 : 500 000

	Galvenā iela
	Vienvirziena iela
	Zemesceļš
	Gājēju ceļiņš, taka
	Sabiedriska ēka
	Aizsargājamās dabas teritorijas robeža

IEGUVUMI NO RITENBRAUKŠANAS

Uzlabo smadzeņu darbību,
garastāvokli, imunitāti

Redzi pasauli no
cita skatu punkta

Palēnina globālo
sasilšanu

Nerada troksni un
vides piesārņojumu

Rada Tavā sejā platu
smaidu!

Veicina muskuļu tonusu

Stiprina sirdi, kas nozīmē
ilgāku mūžu

Mazina augsta
asinsspiediena,
diabēta risku, stresu

Iegūsti laiku, ko
pavadīji sporta zālē

Ātrāk nekā
pārvietoties kājām

Darbojas no tauku
rezervēm, nevis degvielas

letaupa naudu par
stāvvietu, tehnisko
apskati, ceļu nodokli

Nesēdi sastrēgumos